

ՆՈՐ

ՍԵՐՈՒՆԴ

ՕՐԿԱՆ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅ ՄԱՐՄՆԱԿԹՈՒԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄՈՒԹԵԱՆ

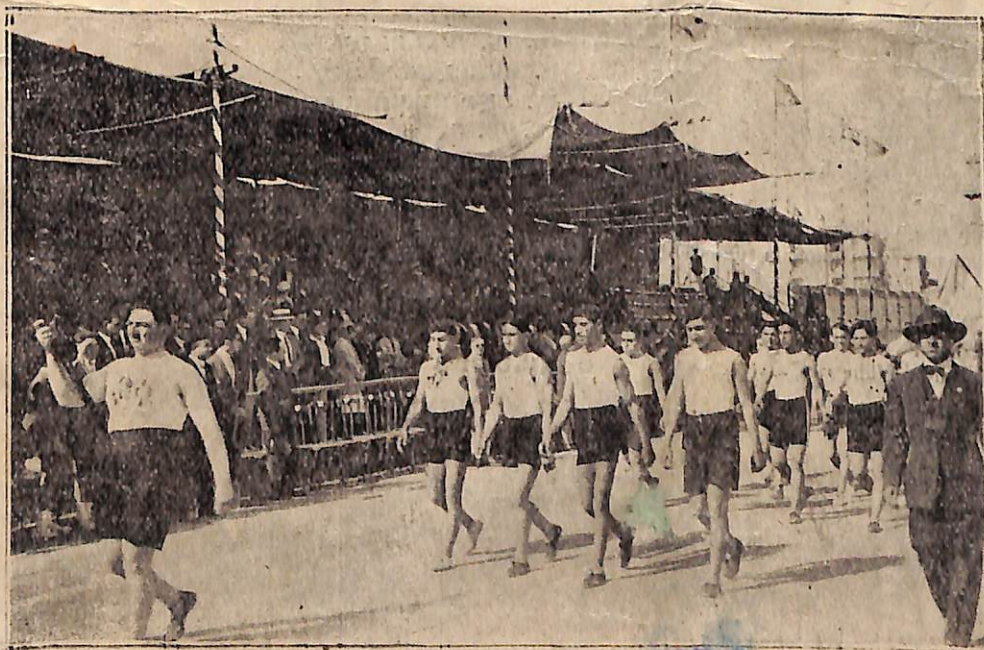
Ա. ՏԱՐԻ ԹԻԻ 2

ԳԻՆ 5 ՏՐԱԽՄԻ

1 ՅՈՒՆԻՍ 1926

ՆՈՐ ՏԵՐՕՒՆԵ

Είκοσ ογροαφημένη μηνιαία ἀθλητική και προσκοπική 'Επεθεώρησης
ΕΝΩΣΕΩΣ ΑΡΜΕΝΙΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ

ԱՂԷՔՍԱՆԿՐԻՈՅ

ԵՆԿԱՄԻՐՅՈՒ

Ակունքի տղանցիւ անցի

Բաղասի Վիզազգային

ողիմպիականի

դաշին

Վեց:

199-97

Արասահման գտնուող Հ. Մ. Ը. Մ. ի բոլոր գործիչներէն, անդամներէն և համակիրներէն կը խնդրուի իրենց աշխատակցութիւնը բերել ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ յօդուածագրութեամբ ու թղթակցութեամբ:

Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր:

Պէտք է գրել մաքուր և մէկ էջի վրայ, սեղմ ու գիւրահասկնալի լեզուով:

Յօդուածներ, թղթակցութիւններ և գրամական ամէն առաքումներ պէտք է ըլլան հետեւեալ հասցէին՝

Ս. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ
ԲՕՍԹ ԲԷՍԹԱՆԹ ԲԻՐԷԱ

“ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ”Ի ՄՐՑՈՒՍԸ

Յունաստանի Հ. Մ. Ը. Մ. ի այն մասնաճիւղը որ ամենաշատ տարեկան բաժանորդ գտնէ և ամենաշատ «Նոր Սերունդ» սպասէ, «Նոր Սերունդ»-ի կողմէ պիտի ստանայ մրցադրօջ մը իբր նուէր:

Իսկ Յունաստանի Հ. Մ. Ը. Մ. ի այն անդամը (պատուոյ անդամ, վարչական անդամ, մարդիկ և սկաուտ) որ «Նոր Սերունդ»-ին համար ամենաշատ տարեկան բաժանորդ գտնէ և ամենաշատ թուով սպասէ զայն «Նոր Սերունդ»-ի կողմէ պիտի ստանայ արծաթեայ «Բարձրացիր Բարձրացուր» մը որպէս մրցանուէր:

ԲՈՎԱՆՈՒԿՈՒԹԵՐՆ

Խմբագրական
Եւ ուժը կ'երգեն
Շնչառութիւն
Դարձը
Մարգալտարհի աստղեր
Նամակ խմբագրութեան

Մարգանթ գիտական բնագիտական
Կարծիքներ սկաուտութեան եւ մարմնակրթութեան մասին
Սկաուտական ճօրք
Հայ նոր սերունդին
Հ. Մ. Ը. Մ. ի Մասնաճիւղային բաժանի
մրցումներ
Արեւանք մը դէպի Կեսարեանի
Մարգալտարհի

Ս. Ս. ԲԱԿՈՐԵԱՆ
Ս. ՏԱՄԼԱՄԵՆԱՆ
Ս. ՏԷՐ ԲԱԿՈՐԵԱՆ
Ս. Ա. Յ.
ՅՈՎ. Հ. Ս. ՄՊԵՏ.
Տօբ. Գ. Օ. ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ
Տօբ. Ա. ՄԱՐՏԻՆԵԱՆ

Մ. Ե. Ա. ՂԱՍԵԱՆ

ՍԵՍՈՒՏ ՏԷՏԷ

Հ. Մ. Ը. Մ. Ը ԵՒ ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ

Կոտորակուած նահատակուած հայ ժողովուրդի բեկորները հազիւ ապաստանած օտար երգիքներու տակ, հազիւ իրենց գոյութիւնը քարշ տալու սկսած, հայուն թշուառութիւնը շահագործող մարդիկ արդէն հրապարակ իջած, դիակապուտներու հետ պար կը դառնային գաղթակայաններու մէջ:

Հայ ժողովուրդը իր տարագրութեան շրջանին Արաբիոյ աւազուտներէն, քիւրտերէն եւ թիւրքմէներէն բարքեր իւրացուցած՝ օտար ափերու վրայ նետուած, ամբողջութեամբ իր ապրած եւրոպական ոստաններուն մէջ, իր հաստատավայրին մէջ կը ցուցադրէ իւրացուցած անօրինակ եւ ապականած բարքերը:

Հայուն նախկին ընտանեկան նուիրականութենէն, վարքէն եւ բարքէն հիւլէ մ'անգամ չէր մնացած դժբաղդաբար: Չարիքին պատասխանատուն հայ ժողովուրդը չէր անշուշտ:

Խելակորոյս, անդեկ եւ անհովիւ ժողովուրդը պէտք ունէր ովասիսի մը, ինքնամփոփումի պահէն վերջ:

Այդ ովասիսը Հ. Մ. Ը. Մ. ը էր:

Հայ սերունդն ալ իր կարգին շրջապատէն ներգործուած սկսած էր ապականիլ: Բացառութիւններ քիչ կային որոնք անհաղորդ մնացած էին:

Գոնէ պէտք էր փրկել Նոր սերունդին անկումը:

Այդ փրկիչը Հ. Մ. Ը. Մ. ը եղաւ:

Պատերազմէն վերջը երբ բոլոր ազգերը առանց բացառութեան նուիրուեցան Նոր սերունդին դաստիարակութեան զարգացման, անհունապէս ոյժ տուին սկաուտական մարզական կազմակերպութեանց:

Ամերիկան միլիոնաւոր տղարներ տրամադրեց, իսկ եւրոպական ազգերը մասնաւոր պիտոճէներ յատկացուցին սկաուտիզմը յառաջացնելու նպատակաւ: Ապագայ սերունդը ազգին օգտակար դարձնելու միակ միջոցը այդ էր: Յունական կառավարական շրջանակներն ալ անմաս չի մնացին այս յեղաշրջումէն եւ վերջապէս պետութիւնը սկսած է մեծապէս զբաղուիլ սկաուտական կազմակերպութեան ուժեղացման գործով եւ մասնաւոր պիտոճէ ալ տրամադրած է:

Այդ ուղղութեամբ մենք հայերս մեր Հ. Մ. Ը. Մ. ը զարգացնելու, անոր օգնելու համար ի՞նչ ըրինք:

Դժբաղդաբար ոչ մէկ զոհողութիւն: Զգտնուեցաւ Յունահայ գաղութին մէջ մկ
հատիկ Հայ որ փութար իր նիւթական օգնութիւնը բերելու:

Զատիկի տօնական օրերը փորձի շրջան մըն էր հայ ժողովուրդին համար, աստի-
ճանաչափ մըն էր: Դժբաղդաբար մեր ակնկալութիւնները չիրականացան: Արդիւնքը շատ
ճղճիմ է: Կամովին ոչ մէկ նուիրատուութիւն եղած է: Կարծես Հ. Մ. Ը. Մ. ը հայ ժո-
ղովուրդէն խորթ էր:

Իրաւ է թէ ամէն կողմ Հ. Մ. Ը. Մ. ի շուրջ խանդավառութիւնը եւ համակրան-
քը շատ է, բայց պղատոնական համակրանքը պէտք է դրական կերպով փոխակերպուին:
Այսօր Հ. Մ. Ը. Մ. ը առաւել քան երբեք պէտք ունի նիւթական եւ բարոյական
աջակցութեան, ալ աւելի յառաջդիմելու համար:

Երբ մեր շուրջիները մեզ մեր ժխտական արժանիքներով ճանչցան, ժամանա-
կի ընթացքին մէջ Հ. Մ. Ը. Մ. ի կազմակերպած մարզիկները եւ սկաուտները մթնոլոր-
տը փոխեցին եւ այսօր մեզ շրջապատող եղբայրակից յոյն ազգը մեր առաւելութիւն-
ներով ալ ճանչցած է մեզ:

Հ. Մ. Ը. Մ. ը անշուշտ երախտագիտութեամբ կը յիշէ յարգելի Պ. Ճէքուիթի
նպաստամատոյցի ներկայացուցչին ժեսթը, երբ ան իր նիւթական լայն աջակցու-
թեամբ վերականգնեց Հ. Մ. Ը. Մ. ը յունահայ գաղութին մէջ:

Հայ ժողովուրդը, մասնաւորաբար յունահայ գաղութին մէջ լճացած ապրող մե-
ծահարուստ Հայ անունը կրողներ ալ զոհաբերութեան բազինին պէտք է մօտենան եւ Հ
Մ. Ը. Մ. ի նուիրական տաճարին բերեն իրենց խունկը, փառաբանուելու եւ օրհնուելու
համար ապագային նոր սերունդէն:

Երբ Հ. Մ. Ը. Մ. ի ներկայ վարչութիւնը անձնուիրաբար յունահայ գաղութի նոր
սերունդին յառաջդիմութեան, ինքնազարգացումին եւ առաւելապէս բարոյականացումին նը-
ւիրական գործը իր ուսերուն վրայ առած անշուշտ կը տանի, անշուշտ յունահայ զանգուածին
ալ պարտականութիւնն է օգնել անոր առանց այլ եւ այլի եւ իրական կերպով ցոյց տա
թէ Հ. Մ. Ը. Մ. ի վարիչները լքուած չեն իրենց հսկայական պայքարին մէջ:

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ

ՅԵՆՈՍԿԻՅԵՑ

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի
Մ Ա Ս Ն Ա Ճ Ի Ի Ղ Ի
Ֆ Ո Ւ Յ Պ Ո Լ Ի
Խ Ո Ւ Մ Բ Ը

ԵՍ ՈՒԾԸ Կ'ԵՐԳԵՄ

Շփեղ առիւծի քոցեղ, նայուածիկն,
Պէնկաշեան վագրի հզօր ուսուսիկն,
Գոռ աշիֆներու շէշ քառալուսիկն,
Հեւս արծիւներու անհաս ճախրակիկն,
Ես ուծը կ'երգեմ,
Ու կը պատկեմ:

Խոյի խոյակիկն, խոռիս կաղնիիկն,
Քերդի կուռ ումիկն եւ հոսքուսիկն,
Հողմիկն ու շանթիկն, ժայռիկն հեղեղիկն,
Հողիկն արեւիկն, մահուան ու կեանքիկն,
Ես ուծը կ'երգեմ,
Ու կը հոչակեմ:

Ծովուն շառայող եւ ոռոմքիկն շայող,
Ասպետիկն շենշող ու սուրիկն շողող,
Զրահիկն փողփող, քանակիկն շաղթող,
Գապարի կանչող փողերուն հնչող,
Ես ուծը կ'երգեմ,
Ու կը շեփորեմ:

Մարգիկի կայիկն, մունչող տափիկն,
Երկաթեայ մարմնիկն ու սեգ հոգիիկն,
Սկաուտներու փայտող ժպիտիկն,
Հայ կտրիճներու ժիր ու պիտկ կամփիկն,
Ես ուծը կ'երգեմ,
Անվերջ կը ծափեմ:

Հանձարիկն ճախրող, հերոսիկն իշխող,
Գեղարքիկն դիւքող, դիւքանիկն շանթող,
Քերթողիկն երգող, խորհողիկն տեսող,
Լոյսիկն առ ինքնող, նուագիկն թո՛չող,
Ես ուծը կ'երգեմ,
Ու կը պատկեմ:

ՇՆՉԱՌՈՒԹԻՒՆ

Մեր մարտողութեան գործարանները սնունդներու մէջէն կը դատեն մարմնոյն օգտակար տարերքը, որոնք արիւնին փոխանցուելով, շարունակական մաշումի ենթակայ բջիջներուն նորոգութեան կը ծառայեն: Այս նորոգութիւնը կը կատարուի արեան մարմնոյն մէջ կատարած շրջանով:

Արեան շրջանի կեդրոնական գործարանն է խոռոչաձեւ խիստ զօրաւոր մկան մը որ սիրտ կը կոչուի, և որ ծծող և մղող ջրհանի մը դերը կը կատարէ: Սիրտն է որ կանոնաւոր պրկումներով արիւնը մարմնոյն ամէնէն հեռաւոր մասերը կը ղրկէ: Արիւնը սրտէն դուրս ելած պահուն բաց կարմիր գոյն մը ունի և իր մէջ թթուածին կը պարունակէ: Բայց անգամ մը որ բջիջներուն հասնի, կազերու փոխանակութիւն մը տեղի կ'ունենայ և արիւնը իր թթուածինէն զրկուելով կ'ստանայ բնածխային թթու և գոյնն ալ մութ կարմիրի կը փոխուէ: Սեւ արիւնը երակներուն միջոցաւ կը վերադառնայ սիրտը, որ իր կարգին զայն կը մղէ թոքերուն մէջ, վերջապէս կազերու փոխանակութեան մը հետ: Արիւնը իր բնածխային թթուն արտաքսելով կ'ստանայ կրկին թթուածինը և վերանորոգուելով կը վերադառնայ սիրտ, նորէն շրջանի սկսելու համար:

Հետեւապէս շնչառութեան և արեան շրջանի գործողութիւնները սերտօրէն իրարու կապուած են: Շնչառութիւնը արեան օդին մէջ գտնուած թթուածինը հայթայթելով, մարմնոյն կենսունակ ուժերը ապահովող գլխաւոր ազդակներէն մին է: Ըստ կարգ մը գիտուններու, մասնաւորապէս կենսաբաններու, շնչառութեան միջոցաւ մարմինը մթնոլորտէն կ'ստանայ տիեզերական մագնիսական ոյժ մը, որ ամէն ապրող էակի հիմնական շարժիչ ոյժն է:

Բոլոր հեղինակաւոր գիտուններուն կարծիքին համաձայն, խորունկ շնչառութիւնը մարդուն մէջ կորովը կը զօրացնէ և բնդհանուր առմամբ անոր շղային գրութեան

վրայ բարեբար ազդեցութիւն մը կը գործէ: Հետեւապէս շնչառական գործարաններու գործունէութեան պէտք է հակել և զայն կանոնաւորելու աշխատիլ: Որչափ շնչառական մկանները զօրանան, այնչափ կ'ընդարձակուի կուրծքի շնչառական պարունակութիւնը և մարդ որչափ աւելի մաքուր օդ շնչէ, այնչափ աւելի կարող է իր անձին տիրել, իր զգացումները և փափաքները չափաւորել, մէկ խօսքով մարմնոյն ամէն մասերուն միջև յառաջ բերել ընդհանուր ներդաշնակութիւն մը, որ գրեթէ երջանկութեան հաւասար ինքնագոհացում կը պատճառէ: Լաւ շնչառութիւնը ոչ միայն մարմնոյն կ'ապահովէ օդային սնունդ ալ և կ'արագացնէ մարտողութիւնը և սրտին շարժումները կը կանոնաւորէ:

Խորունկ շնչեցէ՛ք և ձեր մարմնոյն վերի մասը զգալապէս պիտի ծաւալի, ձեր հասակը և կեցուածքը պիտի բարեփոխուին: Ձեր մկանները պիտի զարգանան, կուրծքը պիտի ուռի, ուսերը դէպի ետ քաշուած այլուս չպիտի կքին և թոքերուն վրայ չպիտի ճնշեն, ձեր ողնայարը պիտի շտկուի, ձեր շարժումներուն մէջ աւելի ճկունութիւն պիտի նշմարէք և աւելի առողջ ու կտստա պիտի ըլլաք:

Թոքերը պարփակուած են իրանի վանդակին մէջ որ գոցուած է ստոծանի կողմուած մկաններու խուրձով մը վարի կողմէն: Ստոծանին հանգիստի պահուն վերիվայր զարձած կոնքի մը ձեւը ունի: Վայրկեան մը հետեւինք շնչառական գործարաններու շարժումներուն: Շնչառութիւնը երկու ժամանակէ կը բաղկանայ: Առաջինին մէջ օդը թոքերէն ներս կը թափանցէ, իսկ երկրորդին մէջ դուրս կ'արտաքսուի: Առաջինը կը կոչուի ներշնչում իսկ երկրորդը արտաշնչում:

Հուլիսի 20-ին
Ս. ՏԱՄԼԱՍԱՅԱՆ
(Շար.)

(1)

ԴԱՐՁԷ

Կեանքի դառնութիւններն ու ձախորդութիւնները եկած հարուածած էին հաճի Սէրգիսը: Այդ երջանիկ մարդը ճնշուած և զգեստուած, իր սիւսիանքը որոնած էր գինետունէ գինետուն, առանց անսալու կնոջը՝ Աննիկի փոփոխ յորդորներուն: Տարիները տակաւ մեղմացուցած էին իր վիշտերը, և սակայն ան չէր կրցած թօթափել օղիին հաճոյքը, և ամէն գիշեր գինով տուն կուգար, սիրերդ մը մոլտալէն:

Տիկին Աննիկ այս տառապանքը կը տանէր անարտունջ: Եթէ հայրը դէպի անկում կը դիմէր, զաւակը պէտք էր բարձրանար: Ան՝ այս հաւատքին անձնատուր, տարիներ աշխատած էր:

Հիմա Վահէն տասնըջորս տարեկան էր: Սենեակը զարդարած էր բաշմաթիւ մրցանակներով, մօրը չունչին տակը ըլլալով առաքինի ու պարկեշտ: Տիկին Աննիկ ամէն օր կ'այցելէր այդ խորանը, որ զաւակին փառքի օրրանն էր: Ամուսնոյն առթած վիշտը կը չքանար, տեսնելով հոն իր հօգին, առաջնորդի մը յաջողութեան գրաւականը, և կուրար հրճուանքէն կուրար նաև ան միւսին համար, որ անհաղորդ էր զաւակին առաջընթացութիւններուն:

Ու օր մը վահէն հետը բերաւ Հ. Մ. Ը. Մ. ի անդամակցութեան տոմս մը: Տիկ. Աննիկ տարտամ վախ մը ունեցաւ. կրնար գնահատել մարմնակրթանքի առաւելութիւնները, և սակայն զաւակը խաղի պահուն անզգուշութեամբ եթէ հիւանդանար... Սիրտին ճմլումը աւելի չհշտուեցաւ. եթէ չար ընկերներ գինք առաջնորդէին տղեկ խորհուրդներու... մտածեց բաւական ժամանակ և յետոյ վստահ իր զաւակին նկարագրին, գորովտղին համարոյրով մը իր համամութիւնը յայտնեց:

Վահէ խմբապետ եղած էր կարծ ժամանակէն, և կուրծքը զարդարած քանի մը միտալներով: Բոլորը կը սիրէին զինքը. բայց իր պատանեկան հօգին մօրը անսահ

ման գորովանքին մէջ իսկ կը փնտռէր հօրը գնահատումի շեշտը: Ինչո՞ւ ան չէր ուզեր քանի մը բառ խօսիլ իր սրտին: Հայրը, իր մոլորումին մէջ գոնէ ազնիւ եղած էր տանը պէտքերը բաւարարելու. բայց ի՞նչ հոգ, երբ անոյշ ժպիտ մը, խրախուսիչ շեշտ մը կը պակսէր անկէ: Ստէպ կը գանգատէր մօրը, որ կը ջանար ամոքել այդ նորընձիւղ վիշտը:

Միջազգային սկսածներու տողանցքին և մրցման օրն էր:

Հ. Մ. Ը. Մ. ի մարզիկները ևս տառանցք մը պիտի ընէին: Այդ օրը ցեղին հպարտութեան օրն էր: Պղնձեայ գէմքերով, բաց ծունգերով հայ տղաք, ստուերոտ գլխանոցներու տակ կ'սպասէին հրամանի: Փողը հնչեց, խումբերը շարժեցան դէպի հոն, ուր օրուան նախագահը և մասնաւոր հիւրերը կ'սպասէին ժպտաշուրթն: Վահէ առաջին շարքի հրամայողն էր. իր անվաներ և խրոխտ քալուածքը, ողջոյնի հրամանի շեշտը, համակրանքի փոթորիկ մը ծնցուց: Գոսակներ զինքը լրտեսեցին և օտարներ չվարանեցան իրենց շորհաւորութիւնները յայտնել Աղբին ներկայացուցչին և Հ. Մ. Ը. Մ. ի վարչական մարմնին՝ հայ խումբերու կատարելութեան համար: Ասիկա մեծաղոյն վարձատրութիւնն էր հայ արիւն:

Վահէ կը ճառագայթէր: Մրցումներու պահուն ան խից երկու առաջին մրցանակ և եղաւ օրուան հերոսը: Տեսնելու էր իր յուզումը, երբ կ'ընդունէր Հ. Մ. Ը. Մ. ի վարչական մարմնոյն, խմբապետներուն և ընկերներուն ջերմագին համարոյրները և մասնաւոր մօրը ժպիտը, որ իր երանութեան աղբիւրն էր:

Երեկոյեան թերթերը հանդէսը նկարագրելով զետեղած էին գանազան պատկերներ:

Հաճի Սէրգիս, խանութին մէկ անկիւնը քաշուած մատնիկ օղակ մը կը սղոցէր, երբ ներս մտաւ գրացի լարեկամ մը թերթը ձեռքը:

— Հաճի, կը ճանչնաս սըւրիկա...
Հաճին թերթը ետ հրեց ձանձրոյթ արտայայտող դէմքով մը:

— Աստուածդ սիրես, նայէ մէյ մը...

Հաճին վար դրաւ ձեռքի խարտոցը, ահնոցները շտկեց և մնաց այլայլած: Վահէն էր, իր դաւակը, կուրծքը շքանշաններով զարգարուած, թերթը սկսաւ դողալ մատներուն տակ, աչքերը սեւեռած պատկերին՝ կը նայէր, կը նայէր անթարթ, մինչ միւսը յամառօրէն կը կրկնէր:

— Տակը կարդայ, տակը... ու դուրս ելաւ:

Հաճին կարդաց գրուածքը, կրկին նայեցաւ այդ գեղադէմ պատանիին. իր զաւակն էր այդ, իր արիւնէն և ոսկորէն: Ինչո՞ւ չէր կրցած ճանչնալ այդ գեղեցիկ ծաղիկը, ինչո՞ւ չքած էր այն հաճոյքը որ հայրերուն կը պատկանի, ինչո՞ւ մոռցած էր բոլորը, բոլորը որ անցեալին մէջ երջանիկ

ըրած էին զինքը: Ինչ էր ինք հիմա. գինիի և օղիի մէջ թրծուած անօթ մը, խաթարուած և չքացած: Թերթը սահեցաւ ոտքերուն տակ, և կքած խորհուրդներու բեռան ներքե սկսաւ լալ: Իր հայրական սիրտը ըմբռնեց անցեալ կեանքին ահաւորութիւնը զգաց թէ անիրաւ, դատան և անգութ եղած էր: Ոտքի ելաւ: Երեկոյ էր արդէն: Գոցեց խանութը և անշշուկ մեկնեցաւ:

Տասը տարուան մէջ առաջին անգամն էր որ կանուխ տուն կուգար: Վեր ելաւ շխտակ Վահէին սենեակը: Նայեցաւ իր սըրտին, ու սոսկումով համակուեցաւ: Միթէ իրաւունք ունէ՞ր իր զաւակէն պահանջելու որդիական այն սէրը, առանց բան մը տուած ըլլալու: Գեղեցեցաւ պահ մը և յետոյ ձիգով մը դուռը հրեց:

Վահէն ներսն էր: Նայեցան իրարու և թեւարաց ինկան իրարու վրայ:

— Հայրիկ...
— Զաւակս...

Մեղաւորը դարձի եկած էր:
ԱՐՄԵՆԱԿ ՏԷՐ ՅԱԿՈԲՅԱՆ

ՄԱՐԶԱՇՈՒՄԱՐԶԻ ԱՍՏՂԵՐ

**Բ. ՄԵՐՔԻՒՐԻԱԼԻՍ
Գ. ՖՐԵՏԵՐԻՔ ԼՈՒԹՅԻԿ ԺԱՆ
Դ. ԳՆԴԱՊԵՏ ԱՍՕՐՈՍ**

Մարմնամարզի երկու տեսակները, գործիականն ու շուէտականը, գոյութիւն ունեցած չեն որոշ դրութեան մը հիման վերայ, հին ժամանակներու մէջ: Իսկ միւս երկու տեսակները, աթլետիկն ու բլասթիկը, իրենց զանազան ձեւերով, գրեթէ բոլոր ազգերն ալ առաւել կամ նուազ չափով հետաքրքրած են:

Ասկէ աւելի քան հինգ հազար հինգ հարիւր տարի առաջ, Ֆոօ-թի կայսրէն առաջ՝ Եռ-թուշուի օրով, ինչպէս ձեռք անցուած յիշատակագիրները ցոյց կուտան, Չինաստանի մէջ գոյութիւն ունէր մարմնակրթական գրութիւն մը՝ Քօնկիֆու յորջորջումով, որուն շնորհիւ, չինացիները յաջողած էին երեսուն վեց տեսակ հիւանդութիւններ բժշկել, որոնց մեծ ժառը կը իմայական հիւանդութիւններ էին:

Չինացիներէն յետոյ ժամանակագրական կարգով կուգան հնդկներն ու պարսիկները, և, եգիպտացիներն ու եբրայեցիները: Առաջին զոյգը մարմնակրթանքին կը հետեւին՝ նկատելով զայն որպէս ցեղային ազնուացման ուժեղ ազդակ մը, իսկ վերջին երկուքը՝ կրօնական ծէսերու մէկ մասը նկատեցին զայն, պարսխաղացութեան հանգամանքով, և հետեցան միայն բլասթիկին:

Մարմնակրթութեան իրական զարթօնքը, սակայն, սկսաւ հին յոյներու օրով: Ֆիզիքական, բնախօսական ու հոգեբանական ըմբռնումներու վրայ հիմնուած այս մարմնակրթութեան պատճառներն եղան գեղեցկագիտութիւնը, ցեղային ազնուացումն ու զինուորական կրթութիւնը: Ասկէ 3379 տարի առաջ, դասական Յունաստանի մէջ, հաստատուեցաւ առաջին ողիմպիականը՝ մարմնական ու հոգեկան միացեալ մրցումներով, առանց մէկը կամ միւսը անտեսելու:

Դասական յոյներէն յետոյ կուգան հին հռոմէացիները, որոնց մէջ, մարմնակրթութեան շարժառիթներն եղան պատերազմն ու կրկէսներու արիւնալի տեսարանները: Մնոնք ամէնէն աւելի սիրեցին կատարչան ու կրկէսներու արիւնառուչ մրցումները:

Մարմնակրթութիւնը, հերթով, հին հռոմէացիներէն վերջ, ժառանգութիւնը կ'ըլլայ հին գերմանացիներուն, որոնք ևս առաւել կամ նուազ չափով հռոմէական ըմբռնումով մօտեցան անոր, որ յետոյ հիմը կ'ըլլայ միջին դարու գերմանացիներուն հաստատած ասպետութեան և ասպետական մարմնակրթութեան: Այս շրջանի առաջին ողիմպիականը, ասկէ 926 տարի առաջ, գերման Հանրի Ա. կայսեր օրով տեղի ունեցաւ:

Ժե. դարուն, վառօղի և տպագրութեան զոյգ գիւտերուն պատճառաւ, ասպետութիւնը կը սկսի իր անկման վերջին շրջանը բոլորել:

ԺՉ. դարուն միջ, հին յոյներու դասական մարմնակրթութիւնը վերականգնելու համար, առաջին անգամ Մերքիւրիալիս կը գրէ գիրք մը, որ եօթը տպագրութեան կ'արժանանայ, և ուր, ան ուժգնօրէն կը շեշտէ հրամայական պահանջը ֆիզիքական կրթութեան և կը ներբողէ վերածնունդը հին յունական ողիմպիականներուն ու խաղերուն: Ի միջի այլոց, ան կը պահանջէ դպրոցներուն մէջ լայն տեղ տալ մարմնակրթութեան: Մերքիւրիալիս իր այդ հրատարակութիւնով այսօրուան մարմնակրթութեան նախաքայլը կը պատրաստէ, որուն ոյժ կուտան, յետագային, բոլոր խորհող մեծ դէմքերը, որոնց մէջ մասնաւորապէս ժան Ժագ Ռուսօն, 1762ին, մարմնակրթութեան չուրջ խոր հետաքրքրութիւն կ'արթնցնէ:

Արդի մարմնակրթութեան բուն վերածնունդը, սակայն, տեղի ունեցաւ 19րդ դարուն սկիզբները:

Առաջին անգամ Գերմանիոյ մէջ 1811ին շնորհիւ Ֆրետերիք Լութֆիլի Ժանի մը, հիմը կը դրուի գործիական մարմնամարզին և բազմաթիւ մարզարաններ կը հաստատուին Պերլինի և ուրիշ կարեւոր շատ մը քաղաքներու մէջ: Ան եղաւ գերմանացիներու ֆի-

ԳԷՈՐԳ ՏԷՐ ՄԻՄՕՆԵԱՆ

Եգիպտոսի գունդ նեւելու ախայեանը մարզադասօրէն մէջ:

զիջական կեանքի վերանորոգիչը, որ իր մարմնամարդական դրութեամբ ծնունդ տրւածու կուս ու զրահապատ սերունդի մը, որ յետագային, Ֆրանքո-գերմանական պատերազմին, պիտի փշրէր բանակները ասպետական Ֆրանսային: Ինչ որ յետոյ, շատ մը քաղաքական ու զինուորական ղեմքեր, բոլորն ալ՝ ականաւոր, խոստովանեցան թէ Ֆրանսայի յաղթողը զօրավարներն ու բանակները չէին, այլ Ֆրեսերիկ Լուիֆիլի ժանն ու իր մարմնամարդը, որ եղաւ նաև այս շրջանի բոլոր ազգերու մարմնակրթական կեանքի վերածնունդին նախակարգակար:

1813ին, Գերմանիոյ օրինակին կը հետեւի Շուէա, Լիւնկի միջոցաւ, որուն մասին, նախորդ յօդուածով, խօսած եմ արդէն: Ասկէ յետոյ, 1845ին, Ֆրանսան կը սթափի և կը հետեւի Գերմանիոյ իւրացրնելով գործիական մարմնամարդը: Այս շարժման գլուխը կը կենան գնդապետ Ամօրս և Էօմէն Բա, որոնք ուժեղ բրոպական կը մղեն, որուն շնորհիւ, մարմնամարդը Ֆրանսայի մէջ հաստատելու և տարածելու գործնական քայլերը կ'առնուին 1869ին: Ֆրան-

քո-գերմանական պատերազմին մէջ Ֆրանսայի պարտութիւնը կը վերագրուի Ֆրանսացիներու ապրած մեղկ կեանքին ու մարմնակրթութեան պակասին: Այս պարտութիւնը, մարմնակրթութիւնը ժամ առաջ Ֆրանսայի մէջ տարածելու հզօր խթան մը կը դառնայ, շնորհիւ գնդապետ Ամօրսի և իր գործակիցներուն:

Անգլիա 1858ին սկսաւ հետեւիլ մարմնակրթութեան, բայց այն տեղ, բարձր դասակարգը, մինչև 19րդ դարուն վերջերը, միշտ սիրահար մնաց առանձնապէս կոփամարտութեան:

Այս շրջանին մէջ, ողիմպիական խաղերուն կեանք տալու համար, Ֆրանսական մարմնակրթութեան ռազմականներէն Բիէր ար Գուպէրթէնն էր որ՝ 1894ին գօնկրէս մը սարքեց, որուն շնորհիւ կարելի եղաւ տեսնել նոր օրերու առաջին ողիմպիականը 1896 մարտ 25ին, Աթէնքի Սթատիուսի մէջ, որ շինել տուաւ մեծահարուստ յոյն մը, Ավերօֆ, 120,000 անգլիական ծախսելով (ականջը խօսի հայ հարուստներուն):

Ա. Ա. Ե.

Ֆ Ի Զ Ի Ք Ա Կ Ա Ն

ՊԱՐՏԱԻՈՐԻՉ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ

Ընդի. պատերազմէն ի վեր Ֆրանսայի մէջ ճիգիական կրթութիւնը եւ բացօղեայ սրբները յառաջդիւած են հսկայական քայլերով, որոնցմով կը հետապնդուի արտադրել առողջ, ուժեղ ինքնավստահ, նախաձեռնարկ ոգի ունեցող ու ճիգիական, բարոյական եւ իմացական հաւասարակեօն գորգացում ունեցող մարդիկ:

Ֆիզիկական պարտաւորիչ կրթութեան օրինագիծը 1921 մարտ 24ին խառնորդանքին ու ձեռնկոյտին կողմէ ընդունուեցաւ Ֆրանսայի մէջ, որուն նպատակն է՝ երկու սեռերուն համար ալ ճիգիական կրթութիւն պարտաւորել, զոյց համար վեցերորդ տարին սկսեալ մինչև անոնց նախորդի կամ բունակ մտեք. եւ աղջիկներու համար ալ՝ նախնական ու երկրորդական կրթութեան ընթացքին: Այն զոյգը որ կրթութիւնը ստանալէ կ'ստանան՝ հաւասարապէս պարտաւոր են հետագանի ճիգիական պարտաւորիչ կրթութեան օրէնքին արտադրութիւններուն:

Լ. Մ. Ը. Մ. Ի ՍԿԱՌՔՏՆՆԵՐԸ
ՅՈՅՆ ՍԿԱՌՔՏՆՆԵՐՈՒՆԷՆԵՏ

Թաղապետական պարտեզի որդերը մաքուր վերջ

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ, ԵՒ ԻՐ ԸՆԹԵՐՈՑՈՂՆԵՐԸ

ՊԱՏ. ԽՄԲ. "ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ", Ի

Քօրժու, 20 Մայիս 926

Ազնիւ Տիար,

Ամսոյս 17ին միայն պատիւն ունեցայ ստանալու Ձեր նամակը եւ ամսաքիւ «Նոր Սերունդ»-ի առաջին քիւր, ինչպէս նաեւ անոր աշխատակցելու հրահրք:

Նոր սերունդներուն ծառայելը, սուգիւ ամենուս պարտականութիւնն է: Կը ցախիմ բսելու սակայն քե ալլեւս շատ քիչ ժամանակ ունիմ այս տեղ մնալու, որով դժբախտաբար, յարմար բան մը գրի առնելու ու դրկելու ժամանակն ալ կը պակսի ինձ: Բայց այս առքիւ պատք կը սեպեմ ինձ յայտնել իմ համակրանքն Ձեր ձեռնարկած գործին որ որքան մարդկութեան բարեկաման, նոյնքան եւս ազգային վերանորոգման ու փրկութեան գործ մը կրնայ ըլլալ:

Մարմնամարդը միշտ սիրած եմ, ինչպէս իմ առողջութիւնս, եւ առաջին օրէն արտադրեմ աշխատակցած եմ ողբացեալ Քրիտանի «Մարմնամարդ»-ին:

Իսկ սկսուածութիւնը կը դաւանիմ իբր ապագայ մարդկութեան ազնուացման լաւագոյն ազդակներէն մէկը:

Սուգիւ եքէ մարմնամարդը լոյ Ֆիզիկական առողջութիւնն է, սկսուածութիւնը նաեւ բարոյական առողջութիւնն է:

Այդ երկուքին գերագոյն նպատակն է գեւ ունակութիւններ արմատախիլ ընելով լաւ ունակութիւններ մշակել ապագայ մարդկութեան մեծ որ մանուկներն են:

Օրինակի համար, երկու բաներ կան որոնք միշտ սպառիչ եւ կործանարար եղած են նոր սերունդներու ֆիզիկական ու բարոյական առողջութեան համար, գիշութիւնն ու սպառնալիքներ: Նքէ մարմնակրթութիւնն ու սկսուածութիւնն յաջողիկն բնաջինջ ընել միմիայն այդ երկու շարադէս ունակութիւնները, արդէն մեծագոյն յաղթանակը շահած կ'ըլլային:

Այ չեմ յիշեր ուրիշ լաւագոյն բաներ, ինչպէս ինքնավստահութիւն, ձեռներեցութիւն,

ընկերսիրութիւն, ազնիւն ու գեղեցիկին յարում, բնութեան պատշուժ, ու կեանքի լիայորդ վայելում, ամենն ալ շնորհներ ֆիզիկական ու բարոյական առողջութեան:

Միեւնոյն ատեն, անփոխարինելի կը նրկասեմ մանաւանդ մեզի պէս նաւուած, երկպառակ ու պզտիկ ժողովուրդի մը համար այն որ սկսուածութիւնը կ'ուսուցանէ փոխանակ ասելութեան ու նախանձոս քայլիչ պայքարին, եղբայրական ոգին ու մրցումը՝ մեծանձնութեան մեջ, կատարելու համար օգտակարն ու բարին:

Յաջողութիւն մաղթելով Ձեր ազգօգուս ձեռնարկին, մնամ բարեկամական զգացումներով ու յարգանքով՝

ՅՈՎ. ՀՍ. Ն. ԷՍ Ս. Ս. ՊԵՏ.

ՊԱՏ. ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

"ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ", ԱՄՍԱԳՐԻ

Աքիւնք, 16 Մայիս 926

Շնորհակալութեամբ ստացայ Ձեր նամակը եւ օրինակ մը «Նոր Սերունդ»: Մեծ հաճոյնով բարասեցի ձեր բերքը, իսկապէս մեր նոր սերունդին համար օգտակար հրատարակութիւն մըն է ան:

Ու ունահայ գաղութին մէջ կը լրացնէ պակաս մը, եւ վստահ եմ որ մեր ժողովրդականութեան մէջ փրկարարի դեր պիտի կատարէ:

Ինչ աւելի վեհ զաղափար քան ձգտիլ առողջ մարմինով սերունդ մը հասցնելու, կասկած չկայ որ այդ սերունդը պիտի շարունակէ ձեր գործը, քանի սովորութիւն կը դառնայ իր մէջ ապրիլ մարմնակրթական եւ ասոր բնական հետեւանք առողջապահական ուղղութեամբ:

Կրթել եւ զարգացնել մարմինը, այսինքն ձգտիլ կատարելութեան, գիծերու կորութիւններու ներդաւանակութեան եւ ճկունութեան, մարմնի դիմադրական կարողութիւնը գորացրնել՝ բնականէ: Ձե՞ որ այս բոլորը կեանքի պայքարին մէջ անհրաժեշտութիւններ են:

Առողջ մարմին չը ունենալը կեանքի պայքարը դիւրացնելու եւ այդ պայքարին

մեջ յաջողելու միջոցներէն ամենագլխաւորն է գրեթէ, շտեյլու համար միակը:

«Առողջ միտք առողջ մարմնոյ մեջ» նմանութիւն մ'է արդէն: Տխեղծ, սկար, ցաւագար մարմնէ մը օգտակար գործ սպասել գրեթէ անկարելի է, բնական անյեղի օրէնքները, այդ տեսակ մարմինները դա սպարսաճ են անլուրեան:

Տկար մարմնի մը դիմադրական ուժն ալ սկար կ'ըլլայ, պզտիկ դժուարութիւն մը կամ աննշան խոչնդո մը կը ջլատէ զայն: Այդ տեսակ մարմիններու քով պայքարելու կամքն ալ կը պակսի:

Զօրաւոր դնդերներ ունեցողը գրեթէ միշտ զօրաւոր կամք ալ կ'ունենայ, ան սովորած է յայրքելու, եւ չկրնար ընկրկիլ, ոչ միայն բիրտ ուժի պէտք ունեցող աշխատանքի մը մեջ, այլ նաեւ մտաւորական որեւէ աշխատանքի որ իրեն կը պարտադրուի կեանքի պայքարի ընթացքին:

Մարմնակրքանքի հետեւիլ կը նշանակէ արդէն առողջապահական պայմաններու մեջ ապրիլ, անշուշտ ոչ մէկը կրնայ երեւակայել անձ մը որ հետեւելով հանդերձ մարմնակրքանքի, նկատողութեան չ'առնէր այդ մարմինը առողջ պայմաններու տակ պահելը:

Դժբախտաբար, ինչ որ դիտած ենք, մեր մարդիկներու կեանքէն, անոնցմէ շատ քիչ պէտք էղած կերպով նկատողութեան չեն առնիր առողջ պայմաններու տակ մարմնակրքանքի հետեւիլը:

Օրինակ՝ դուք պիտի տեսնէք մարդիկներ, որոնք Ֆուր-պոլի խաղէ մը վերջ նոյնիսկ խաղի ընթացքին, պիտի բխմեն ստամոսնին կարգ մը անպէտք եւ աւելորդ ուտելիքներ, եւ կամ խաղը լրացածին պէս պիտի երբան բազմիւ օղիի կամ գարեջուրի սեղանի մը շուրջ, եւ այդպէսով իրենց քիչ մը առաջուայ առողջ կեանքին հակապակերը ներկայացնել: Անբարեբախտ է նաեւ մարդիկի մը ծխելը, ձեզմէ շատ քիչ տեսնուած այդ նոյնիսկ մարգարտեսին վրայ:

Տրուած այս տեսակ առողջապահական դիտողութիւններուն սկստիւններու մեջ ժողովրդականացնելու տրամադրութեան, եւ ընդառաջելով ձեր բերքին իբր աշխատանքի ունենալու փափաքին, ներկայիս կուգամ իմացնել Ձեզ քե՛ պիտի ջանամ բերել իմ գոյզն աշխատանքս այն նուիրական գաղափարին իրականացման որ կը հետապնդէք Հ. Մ. Ը. Մ.ի միջոցաւ:

Այո՛, ամեն ժամանակէ աւելի ներկայիս պէտք է որ հայ տղան, հայ նոր սերունդը Ֆիզիքայէս ու բարոյապէս զօրաւոր ըլլայ, այդ ուղղութեամբ աշխատելով օտար հորիզոններու տակ, ամենէն ազգօգուտ եւ գերազանցապէս մարդկային ընկերութեան օգտակար գործ մը կատարած ըլլալու սրտի գոհունակութիւնը կ'ունենանք:

Հանեցէք ընդունիլ յարգանացս հաւատարմութիւնը:

ՏՕՐԹ. Գ. Օ. ԳՍԼՈՒՍՏԵԱՆ

Հ. Մ. Ը. Մ.ի
ՖԻԶԻԿԱԿԱՆ
ՍԿԱՈՒՍՆԵՐԸ

ՄԱՐԶԱՆՔԸ ԳԻՏԱԿԱՆ ԸՄՈՒՆՈՒՄՈՎ

Մարզանքը իր զանազան կիրարկումներով, ճիւղերու բաժնուած է, որոնք ընտանստական եւ ֆիզիքական նկատումներով, իրարմէ անջատ արժէքներ կը ներկայացնեն:

Ա.— Վարժութիւններ (exercice).— Երբ կանոնաւորաբար, մեր բնական շարժումները, որոշ ուղղութեամբ մը կը զարգանան, առանց առարկաներու օժանդակութեան, մենք վարժութիւններ ըրած կ'ըլլանք:

Այսպէս՝ քաշիլը, իր այլազան ձեւերուն՝ վազքի, լողալու, բարձրացում եւ լեռը բարձրանալու (alpinisme) մէջ, վարժութիւններու բնական խմբաւորումն է:

Բ.— Խաղեր.— Խաղի խմբաւորման մէջ կը մտնեն՝ քեկիս froft, Ֆուրպոլ.— հոս ուշադրութիւնը շատ քիչ դեր ունի եւ աւելի անդրադարձ կերպով տեղի կուենայ:

Գ.— Սքօր.— Զինավարժութիւնը, հեծելախիւր, թիավարելը, ձի նստիլը, սրամարտութիւնը, ինքնաշարժը սքօրը կը յատկանշեն Այս խմբաւորման մէջ անհրաժեշտ են ֆիզիքական ուժին միացնել նաեւ մտային աշխատութիւն մը հող չէ թէ շատ նախնական ըլլայ ան, հոս ուշադրութիւնը յաճախ ամէն վայրկեան լարուած պէտք է ըլլայ, ինչոր անվիճելիօրէն մտային յողնութիւն կը պատճառէ:

Այս բաժանումներէն վերջ տեսանք թէ որ գասակարգի մարզոց ինչ տեսակ մարզանք կարելի է թելադրել:

Անոնք որոնք մտային աշխատութիւններու նուիրուած են, եւ մկանային գործունէութենէ զրկուած, պարզ վարժութիւնները պէտք է նախընտրեն, ինչպէս դաշտի եւ լեռան վրայ քաշիլ, բարձրացում եւ այլն:

Կան նաեւ կարգ մը նպաստաւորեալներ որոնք թէ մտային եւ թէ մկանային գործունէութենէ զրկուած են եւ ձանձրոյթը զիրենք կ'սպաննէ, անոնց սքօրը պէտք է խորհուրդ տալ, ուր անոնք հաճելի եւ անշահախնդիր աշխատութեան մը առիթը կը գտնեն:

Մարդկային մարմինը ոյժ եւ շարժում արտադրող մեքենայ մըն է եւ մեքենայ մը մը լաւ վիճակի մէջ կը մնայ միայն գործելով, բնութիւնը թոյլ չտար որ մարդիկ անպատիժ խուսափին պարտադրութիւններէ որոնց մաս կը կազմէ նաեւ աշխատութեան օրէնքը:

Կինը անխտաբար կրնայ մեր բուած մարզանքի երեք բաժանումներուն նուիրուիլ: Կինը, իր բնաստակէն մասնաւոր վիճակի մայրութեան կոչման պատճառաւ, մասամբ կը խուսափի այր մարդու պարտադրուած մտաւոր եւ ֆիզիքական գործունէութենէն:

Կնոջ համար ամեն գործերը, առողջութեան պահպանման համար անհրաժեշտ ֆիզիքական ուժը յառաջ կը բերէն, իսկ աշխարհիկ պահանջներու նուիրուած կիները լի ու լի կը լրացնեն շարժումի անհրաժեշտութիւնը:

Բայց ինչ որ գլխաւորաբար կը պակսի կնոջ այն ալ, մաքուր օդը, խոտուկ եւ ուժեղ շնչառութիւնն է, կուրծքի վանդակը սեղմուած կարգ մը զգեստներով միշտ զըրկուած է ուժեղ շնչառութիւնէ, ինչպէս նաեւ կը մարմնի զանազան յօդուածները, միօրինակ եւ չափաւորուած շարժումներու պատճառաւ կը կորսնցնեն իրենց զիրաշարժութիւնը:

Որով կնոջ լաւագոյնս կը պատշաճի խաղը, գլխաւորաբար թէնիսը: Անշուշտ կան կիներ որոնք ի վիճակի պիտի ըլլային վարժութեանց եւ սքօրի նուիրուելու: Նշանաւոր կին յուղորդներ եւ բաթիւնած ընդունիչ հազուադէպ վնաս բացառութիւն կը կազմեն:

Կնոջ մարմինը թոյլատու չէ մկանային ուժեղ գործունէութեան, իր կմախքը եւ գլխաւորաբար կոնքը ուր փափուկ եւ թանկարժէք գործարաններ կան, կ'ազդուի զօրաւոր, կրկնուող եւ տեսական ճիգերէ:

Ասկէ զատ կնոջ հոգեբանութիւնը, սքօրի համար, թէ իրեն եւ թէ շուրջիներուն համար վտանգաւոր է: սքօրի մէջ լարուած ուշադրութիւնը պայման է, օրինակ, ինքնաշարժը կառավարելու պահուն ուշադրութեան փոքր նուազում մը, կրնայ շատ մը ցաւալի հետեւանքներ ունենալ: Դիտուած է որ կինը յաճախ, բարոյական կամ բնաստակային կարգ մը պատճառներով ենթակայ է մեր յիշած ուշադրութեան ցրուումին:

Թերեւս, տեսական վարժութեամբ կարելի կ'ըլլայ ուղղել բնաստակային այդ թերին բայց կինը ընդհանուր առումով չկրնար ձերբազատուիլ իր մասնաւոր բնաստակային վիճակէն:

Տեսանք թէ մարզանքը ինչպէ՞ն պէտք է կիրարկուի, ապրուած կեանքի եւ սեռի

տեսակէտով, այժմ տեսնենք ըստ խառնուածքի եւ առողջական վիճակի:

Մարզանքին պարտադրած ճիգերունը կատուածով երկուքի կարելի է բաժնել. ա) կարճ տևողութեամբ ուժգին ճիգեր, բ) տևող և չափաւոր ճիգեր:

Առաջին բաժանման մէջ կը մտնեն, վազքը, ցատկել, սուսերամարտութիւն, իսկ երկրորդին մէջ՝ քայլել, ձի նստիլ և հեծելանիւր:

Առաջինները շուտով կը քրտնցնեն և յանձնարարելի են բիւմաթիլովի խառնուածք (arthritique) ունեցողներուն որոնց մարմը պէտք է միշտ գործէ երկկամունքին գործը թեթեւցնելու համար: Անշուշտ քրտնելէն վերջ ուշադրութիւն պէտք է ընել չի մտնելու համար և անմիջապէս Ֆլանէլը պէտք է փոխել և չփումներ ընել:

Թոքախտի ենթականերուն համար ինքնաշարժը, շատ յանձնարարելի սքոր մըն է, փոշիներէն խոստակելու պայմանատ:

ինչպէս ձի նստիլ, թիավարել որոնք շնչառական հիւանալի մարզանքներ են:

Հեծելանիւր պէտք է յանձնարարել ջղայիններու որոնց ուղեղը միշտ գործելու մէջ ըլլալով չի հանգստանար:

Ոտքերու արագ շարժումը և հաւասարակշռութեան ճիգը, կը լարեն ամբողջ դնդերները և միտքը կը հանգստանայ:

Ինչպէս որ Ֆիզիքական գործունէութեան իրաւունքը ճանչցուած է, փոխադարձաբար պէտք է ճանչցուի մտաւոր գործունէութեան իրաւունքը և առիթը ստեղծուի որպէսզի անկէ օգտուին գործաւորները, աշխատաւոր դասակարգը, որոնց արհեստը կ'ապահովէ շարժումի ապահովութիւնը:

Ընկերային շատ մը հարցեր պիտի հարթուէին, եթէ ամէն ոք ընդունէր թէ առողջութիւնը Ֆիզիքական և մտաւոր զարգացման հաւասարակշռութեամբ միայն կը պահուի . . . :

Տօք. Վ. ՄԱՐՏԻԿԵԱՆ

Կարծիքներ Սպառնոսիթեան Եի Մարտապրթոնիթեան Մասին

Ա.

Սկատտութիւնը ամենամեծ կարեւորութիւն ունի ամբողջ աշխարհի համար, որուն շնորհիւ կարելի է ձեռք բերել բարոյական դաստիարակութեան ամենակատարեալ ասպիճանը, հաւասար ուժով պայքարելու կարողութիւնը և տրիչներու հանդէպ մեղմէ պահանջուած նկատումներն ունենալու ասպիրնութիւնը:

Սկատտութեան մէջ քաջութիւնն ու պարկեշտութիւնն աջակիտի ձեւով մը կ'ուսուցուին աղօց որուն նմանը սեւ տեղ, սեւ ձեւի տակ ցարդ յաջողած չէ իրագործուիլ: Սկատտութիւնը կը պատրաստէ այնպիսի երիտասարդներ, որոնք իբր մարդկարող քաղաքացիներ ըլլալու սանձամուծ են, որոնց եթէ պէտք ունենայ հայրենիքը անոնք պիտի փութան դէպի զինուորական շարքերը լաւագոյն զինուորներ ըլլալու:

Ոչ մէկ մարդ լաւ քաղաքացի մըն է, ասանց գործադրել աշխատելու սկստուսական դասնանքը և ասանց ուղեցոյց ընտրելու իրեն սկստուական ոսկեղէն կանոնները իրամարդկեանքի գործունէութեան համար:

Ռոն-Ջո. Է. Է. Է. (Նախկին նախագահ Ա. վերկայի)

Բ.

Սկատտութիւնը երիտասարդութեան մէջ ոչ միայն Ֆիզիքական, այլև բարոյական յատկութիւններ կը զարգացնէ ինչպէս, համբերութիւն, պաշարիւնութիւն, ժուժկայութիւն, քաջութիւն, կարգապահութիւն, համեստութիւն և ինքնամշակում:

Ռոն-Ջո. Է. Է. Է. Է.

(Նախկին նախգի. Քրեմո, Կանադայեռութեան)

Գ.

Գիտութիւնը ասանց հիմքի ու նկարագրի խախտում է: Բոլոր գաստիարակիչներն ընդհանրապէս հասկցան ու ճանչցան այս ճշմարտութիւնը: Սկատտութեան յաղթանակն հոն է, որ ան՝ մարմինը, զգայութեան քննքն ու միտքը մարզելուն հետ միասին կը կերտէ նաև նկարագիրը:

Բոլոր այն փորձերը որ կը կատարեն բազմաթիւ երիտասարդական միութիւններ, կը ձգտին անհատականութիւնը խորտակելու: Մեր մէջ անոնք ամենապարզ ձեւի վերածուած են: Մեր գաստիարակութիւնը զինուորական չէ, մեր գլխաւոր նպատակներէն մէկն է զարգացնել ձեռներէցութիւնը:

Պեթըն. Ռ. Ս. Ս. Է.

Դ.

Դարերով, մարմինը անդունելէ վերջ ի նպատակ ունի ինչ, արդեօք հակառակ ծայրահեղութեան մը մէջ չենք ինկած, մարմինն նուիրելով ամէն պատիւ ու հոգածութիւն ի վնաս հոգիին, մոռնալով թէ՛ եթէ առողջ մարմինը պայման է առողջ միտքի համար, միտքն է որ կը շինէ մարմինը, մոռնալով ամէն պարագայի մէջ, թէ՛ մարմինն և հոգիին ներդաշնակ մշակուածով միայն կարելի է ապահովել մարդկային արժէքին մեծագոյն արդիւնաբերութիւնը: Արդեօք աւելի ճիշտ բան մը ըրած չենք ըլլալ, հեռուաբար, մրցումներ հաստատելով մարմինն և հոգիին համար միանգամայն ու միասնաբար, և մրցանակներով քաջայերբով զանոնք որ երկու մրցումներուն մէջ միանգամայն յաղթող հանդիսացած են:

Ս. Ռ. ՀԻՆՉՈՒՆԱՆ

Ե.

Մարմինը առողջ պահելու, գորացնելու ձևերն են և զեղեցկացնելու համար պատանիներուն շուքտական առօրեայ մարզանքները շատ անհրաժեշտ են, ու երիտասարդներուն, ասանց շուքտական ըրած ըլլալու: Ողիմպիականները շատ չեն նպաստեր:

Շուքտական առօրեայ և յարատեւ մարզանքի ստանց հետեւած ըլլալու ողիմպիական խաղերու մասնակցիլը, ձմեռ ատեն, մէկ անգամէն պաղ ջուրով լողանք ատեն լու կը նմանի, որուն հետեւանքը կ'ըլլայ տկարութիւն և հիւանդութիւն:

ՊԵՄԷՆ ՊԵՕՐԷԿԵԱՆԱՆ

Զ.

Ֆիզիքական կրթութեան նպատակը միայն աշակերտներու մարմինը զարգացնել պէտք չէ ըլլայ, իր բոլոր նպատակներուն մէջ պէտք է ծառայէ ան վարժեցնելու նաև տղաքը աշխուժութեան և վճռականութեան:

Պէտք է նպաստէ մտքին հակակշռին ներքև մարմնոյն շարժումներուն համադրուած կրթութիւնը կատարելագործելու: Հասնելու համար այլ այլ նպատակին՝ չի բարեբար միայն լաւ կերակրել տղաքը, մասնաւոր ջանք թափելու է նաև որ անոնց ներքին գործարանները լաւ կատարեն իրենց պաշտօնը:

Անհրաժեշտ է ուրեմն լուրջ ուշադրութիւն դարձնել այն մարզանքներուն որ կ'ազդեն շնչառութեան և արեան շրջանի կանոնաւորութեան: Ուստի կը հետեւի թէ՛

Ֆիզիքական կրթութիւնը լայնօրէն բովանդակելու է բնական ազատ խաղերը, շարժումներն ու մարզանքները, որոնք նպատակ ունին մեղմնելու կուրծքին տարողութիւնը ու գորացնելու անոր մասնները:

Ապահովելու համար այլ Ֆիզիքական կրթութեան անմիջական արդիւնքը՝ պէտք է յարատեւ ըլլալ:

Անհրաժեշտ են երբեմն կարճ բայց գորտ որ շարժումներ, գրգռելու համար արեան շրջանն ու շնչառութիւնը: Եւ ասիկա միջոց մ'է արդարեւ թէ՛ ուսուցիչներուն և թէ՛ ուսանողութեան համար:

Կատկած չկայ որ մտնողի անբաւականութեան և տկարութեան պատճառաւ կարգ մը տղաք անյարմար են զանազան փորձերու համար, որոնք մարզիչներու մասնաւոր հոգածութեան առարկայ պէտք է ըլլան: Կան ուրիշներ այլ որոնց արտաքին ընդհ. երեւոյթէն չի տեսնուիր խանգարում անողջապէս ետքը՝ որոշապէս անոնց վրայ կը տեսնուի յոգնութիւն և սրտի բարախում: Այս կարգի տղաք պէտք չէ մասնակցին մարզանքի ասանց բժիշկին հարցնելու:

Չափաճառ աղջիկներու մարզանքն այլ պէտք է յանձնել կին գաստիարակներու Ֆիզիքական կրթութեան համար պատրաստելու մարզիչու հիները պէտք է յանձնուին մասնագիտական ծանօթութիւն ունեցող կանանց:

Այս ամենօրեայ անհրաժեշտ մարզանքները կատարելու համար անհրաժեշտ ու է գծուարութիւն չկայ: Ենոնք կրնան կատարուիլ զարդոյի պարտեղին կամ բաց պատահաններով օգտուել սենեակներու մէջ:

Անգլիոյ կրթ. նախարարութեան հրատարակած գրէք

ՍԿԱՏՈՒՏԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

ՏՕՔ ՔՕՐՆՈՒԷՅԼ

Ընդհ. պատերազմին, Անգլիոյ մէջ, հարիւր հազար գամաքային սկստուներ իջան ձակատամարտի գաշտը, որոնցմէ աւելի քան ասա հազարը սկստու պետեր էին, որոնց տրուեցան զինուորական բարձր աստիճաններ: Ու քսանը հինգ հազար ծովային սկստուներ այլ ծառայեցին մարտահանելուն մէջ, որոնցմէ մին, Տօք Քօրնուէյը, որ Չեքսթըրը զրահաւորին նաւաստիններէն էր, ծովամարտի մը մէջ, մահացու կերպով վիրաւորուեցաւ, բայց չթողուց որ գինքը

հիւանդանոց փոխադրեն, ու նաևուն վրայ իր թնդանօթին կառնած մնաց յարտարարելով թէ՛ զգուցէ իրեն նորէն պէտք ունենան այդ պահունս :

Անպիտոյ բոլոր սկառու-գինուորները, ընդհ. պատերազմի միջոցին, կառուցան Տօք Քօրնուէյի նման և տասը հազար հոգի նահատակուեցաւ անոնցմէ :

ՍԿԱՌՈՒՏԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ

Սկառուներն իրենց ազգային երգերէն զատ ունին նաև իրենց սեփական երգերը, որոնք հնգիկներէն կամ զուգուներէն առնուած են :

Այս երգերն իրենց շատ տեսակներն ունին, որոնք կ'երգուին սկառուական խաղերու և հաւաքումներու ատեն : Ատոնցմէ մէկն է Ին Կօնիաման, որ խափշիկ ցեղերէն Չուլուներուն ռազմաբնէն է : Անոնք այս երգը կ'երգեն իրենց քաջաբար կոռուղ մարտիկներուն ռազմապաշտէն զարծին : Իսկ սկառուները կ'երգեն զայն խաղերէն ու մրցումներէն վերջ, երբ անոնց մասնակցած սկառուական խումբ մը ընդունին, հոգ չէ թէ ան պարտուած իսկ ըլլայ, բաւական է որ ան յաղթական ելլիլու համար ճիշդ բրած է :

Սմէնէն առաջ առաջնորդը երգել կը սկսի ըսելով՝ Ին Կօնիաման, Կօնիաման որ կը նշանակէ զառի՛ւծ է, առի՛ւծ :

Սկառուներն այ անոր հետեւելով կ'երգեն Ին վու պուհ, Կապօ, Կապօ, Ին վու պուհ՝ որ կը նշանակէ՝ «Այս, բայց աւելին է, գետածի է, գետածի է :» Ա. փրիկէի բնիկները գետածին կենդանիներուն ամէնէն ուժեղը կը նկատեն :

Ուրիշ մըն ալ կայ, հնգիկներէն առնրւած, որ սկառուները ամէն հաւաքումէ ու բանակումի կրակէն յետոյ իբր ցտեսութիւն կամ գիշեր բարի կը գործածեն, որուն հընդ-կական բատերը, սակայն, վերցուցած են անոնց տեղը գնելով իրենց նշանաբանները :

Առաջնորդը կ'երգէ ու կ'ըսէ Քաթօրա-ցիք» և սկառուներն ալ կը յարեն «Բաթօ-բաթօ՛ւր, պո՛ւմ, պո՛ւմ :» «Պո՛ւմ, պո՛ւմ»/ ատեն սկառուները պէտք է ոտքերնին գետինը զարնեն կամ ուրիշ ուկէ աղմուկ հանեն :

SOSԵՄ (TOTEM)

Չրիկեմայ հնգիկներու լիզուով սօսեմ կը նշանակէ ցեղ : Կազմակերպչական ձև մըն է տօտեմական գրութիւնը : Հնգիկական շատ մը ցեղեր իրենց մէյմէկ աստուածներն ու-

նին, ինչպէս այժ, առիւծ, գետածի և շն : Այս գրութեան հետեւած է նաև սկառու-տութիւնը, ուր ցեղի տեղ տրուած է խըմբակը, որուն նիղակադրօջին վրայ գրուած կենդանին ալ իբր խորհրդանիշը : Սկառու-թեան մէջ, խմբակն իր մասնաւոր սօսեմն ունենալով հանդերձ, կ'արտօնէ իւրաքանչիւր սկառուի ունենալ նաև իր անձնական սօսեմը, որ կ'որոշուի խմբակին մեծամասնութեան ձայնով, անշուշտ ըլլալով փափկանկատ և երկար ուսումնասիրութիւն վերջ միայն : Օրինակի համար, սկառուներէն մէկը շատ զանազալ կը քայլ և նոյն ատեն ալ յամառ է, որ ատեն, իր յտակութեան խորհրդանիշը կ'ըլլայ «Կրիան» : Ու որովհետեւ իր թերութեան համար ալ երկրորդ սօսեմ մը գնելը տղեկ բան է, զինքը կ'անուանենք «յամառ կրիայ» : Այս գրութիւնն ունի իր որոշ օգուտը, որովհետեւ «յամառ կրիան» պիտի աշխատի սրբազրել իր թերութիւնը, որպէս զի միայն «կրիայ» կոչուի :

Տօտեմ կարելի է անուանել նաև այն գաւազանը, որուն գլուխը տաշուելով խըմբակի անասունին զլուխը շինուած է, և անկէ վար խմբակին ունեցած գործունէութեանէն գլխաւոր դրուագներ պատկերացուցած են խորհրդանշաններ փորագրելով : Հիմակուան զարգացած ազգերու գրօջին վրայ գտնուած թռչուններն ու անասունները ինչպէս նաև ուրիշ խորհրդանշաններ, նր-մոյշներ են տօտեմական գրութեանէն :

Տօտեմական գրութիւնը թէև շատ հին է, բայց և այնպէս դեռ մինչեւ հիմայ կը գործածուի իր շահեկանութեան համար :

ԿԱՌԱՎԱՐԻՉՆԵՐՆ ԱԼ ՍԿԱՌՈՒՏ Կ'ՈՐԼԼԱՆ

Ասկէ մօտաւորապէս հինգ տարի առաջ, Ալպանայի (Սմերիկա) կառավարական շէնքին առջև, ստուար բազմութեան մը ներկայութեան, կառավարիչ Նաթան Միլլըր պաշտօնապէս «թեկնածու» սկառու արձանագրուեցաւ, որուն օրինակին հետեւեցան 25 նահանգներու կառավարիչներ :

Օ 7 Ա 8 Ո 3 Ց

ԱՆՁՐԵԻ ԿԱՆԻԱԳՈՒՇԱԿԵԼՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

- 1.— Երբ թոյլ պարան մը պրկուի :
- 2.— Երբ կրակին ծուխը դէպի վար կը հակի :
- 3.— Երբ արեւը առաւօտուն կարմիր է :
- 4.— Երբ արեւմուտը դեղնագոյն կամ կանաչագոյն է :

5.— Իսկ երբ մարգագետինը ցողով թրջած է, երբեք անձրև չի տեղար :

6.— Երբ գիշերը մարգագետինը չոր է տաւօտէն առաջ կ'անձրևէ :

7.— Երբ առաւօտուն մարգագետինը չոր է, օրուան միջոցին կ'անձրևէ :

8.— Երբ առաւօտուն ժամը 7էն առաջ անձրևէ, ընդհանրապէս ժամը 11էն առաջ պայծառ օդ կ'ունենանք :

9.— Առաւօտուն խիտ մշուշ մը ընդհանրապէս պայծառ օդ կը նշանակէ :

10.— Լուսինն բոլորտիքը շրջանակ մը փոթորկի նշան է :

11.— Արեւելեան հովով անձրևը երկարատեւ է :

12.— Յանկարծակի տեղատարափ մը չուտով կը դադրի :

13.— Ծանրօրէն տեղացող անձրևը երկարատեւ է :

14.— Արեւելեան հովը անձրև կը բերէ :

15.— Արեւմտեան հովը պայծառ ու զով օդ կ'ապահովէ :

16.— Հովին ուղղութիւնը կարելի է ճշգրել հետեւեալ կերպով :

Իթամատը լաւ մը ծծել ու թրջել ամբողջութեամբ, յետոյ հովին մէջ բռնել, բրթամատին որ կողմը որ ցուրտ զգայ, հայն այն կողմէն կը փչէ :

ՀԱՅ ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԻՆ

Քեզի՛ եմ խօսեալ, ո՛վ իմ արիւնց ցեղիս ազնիւ շառաւիղը, լսե՛ իմ խօսեալ եւ քու հաւատոյ հանգանակիդ մասը քե՛զանո՛ք :

Ամենեւն առաջ մտքիդ մէջ ամրացուր սա՛ զաղափարը քե՛ արարածներուն մէջ վեհագոյնն ու կասարեայը դուն ես : Նախախընամութիւնը քե՛զ միայն օժտած է բարձագոյն կարողութիւնով մը՝ որուն շնորհիւ կարող ես ասուածային կասարելութեան մօտենալ : Այդ կարողութիւնը քու քանակա-նութիւնդ է, բարին շարեւ զանազանելու յասկութիւնը : Անկա պլլալով միայն եւ միայն քու սեփականութիւնդ քեզի տուած է բացառիկ նանգամանք մը, բարոյական հակի հանգամանք, որմէ իսպառ գուրկ ու դուրս կը մնայ ամբողջ անասնական ու շխարհը : Բովանդակ ուժովդ փարե՛ այդ գաղափարին, քու սեւեռեալ մտածումդ քե՛զ զայն, որովհետեւ այդպէսով միայն պիտի կրնաս ապացու-գանել քե՛ իրապէս կը արբերիս անասուն-ներէն եւ քե՛ ես այն հրաւայի ձիւրքին՝ որ

կը կոչուի մարդկային արժանապատուութիւն :

Քերականցօրէն նուիրական քո՛ղ ըլլայ քեզի այդ շնորհուած պարգեւը, ամենօրեայ պատճառներդ առարկան քե՛զ զայն, անխնօղ ոգիովդ եւ գուրգուրալի հոգածութեամբդ : Լա՛ւ գիտցի՛ր որ այդպէս ընելով ու դէպի այդ ձգելով՝ անվրեպ պիտի ունենաս հոգե-կան մաքուր աշխարհ մը, բիւրեղի պէս վրե՛նիս ու պայծառ, ուր բնա՛ւ տեղ չպիտի ունենան մարդկային ազգին դժբախտութիւնը յաւերժացնող վատբարագոյն ու գարշելի կիբերը եւ այս աշխարհը դժոխային ժա-մադրալայրի մը վերածող անքիւ անհամար աղէտներն ու շարիճները :

Հայ՛ նոր սերունդ, համազուե՛ որ քու ամենափոքր անհոգութիւնդ եւ մտաւոյնդ հանդէպ քու բարոյական արժանապատու-թեանդ՝ շատ դիւրաւ պիտի առաջնորդեն քեզ անկումի, հետզհետէ ապականելով եւ օր մըն ալ իսպառ չհանցնելով զայն քու մէջ : Հեռո՛ւ ուրեմն քեզմէ դոյզն սկարացում այդ մասին : Պայտա՛ր՝ անխնօղ այս վե՛ն սկզբուն-քին համար եւ անպիտօտե՛ն, վասն զի անոր վրայ հիմնուած են բոլոր այն բարոյական վարդապետութիւններն ու օրէնքներ՝ որ կը բարոզուին, եւ որոնք, աւա՛ղ, յաւե՛ս անգօր ու անազդեցիկ մնալու դատապարտուած են ցուրտ մարդիկ իրենց համար անխեղձութիւն եւ տխրողական պատճառներին մը չեն նկատեալ այդ շնորհին անաղաւթ պահպա-նումը :

Սոյն հրամայողական պահանջին պատաս ու հաւատարիմ պայտարոյր տեսնել կը տեղալի քեզ անա, ո՛վ իմ խոցոտուած է բազմաչարչար ազգին նոր սերունդը պատական :

Մ. Յ. Ա. Ղ. Ա. ՍԵՆՆ

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի ՄԱՍՆԱՃԻՂԱՅԻՆ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՅՈՒՄՆԵՐԸ

9 Մայիս, 926 կերակի օր տեղի ունեցած Հ. Մ. Ը. Մ. Ի 4 մասնաճիւղերու բաժակի մրցումները, նոր Յալիքոյի մարգագառնին վրայ, մէկը Յիքսի մասնաճիւղի և Լիբաղմայի Ա. խումբերուն միջեւ, իսկ մընը Գօգիւնիոյ և Սինկրուի մասնաճիւղերու միջեւ : Առաջին անգամ պիտի մրցէին Յիքսի և Լիբաղ-մայի մասնաճիւղերը, ժամը 9,30ին (կ. ա.), իսկ միւսները անմիջապէս խաղը աւարտելէ յետոյ : Ճիշդ ժամանակին արդէն ներկայ էին, բոլոր մասնաճիւղերու անդամները և մարդիկները, մասնա-ճիւղային վարչութեան անդամները, չորս մասնա-ճիւղերու սկառուները, որոնք կը հսկէին գաշտին

կարգապահութեան, ներկայ էին նաև Հ.Մ. Բ.Մ. և համակիր երկուսն էլ հասարակութեան մը, ինչպէս նաև յայն ֆուտբոլի սիրահարներու երկուսն էր ինչպէս մը, որոնք անհամար մրցումներուն արդիւնքին կ'սպասէին:

Առաջին մրցումը վերջացաւ ֆիքսի մ—ծիւղի է նպատակով զէմ 7ով:

Երկրորդ մրցումը վերջացաւ Գոքինիոյ մասնա-ծիւղին է նպատակով զէմ 1ով:

Ֆիքսի մասնաճիւղը այս անգամ աւելի լաւ խաղարկութիւն մը է յայտ բերաւ, իսկ Լիւրազմա-ցիւղերը թէեւ լաւ էին օակայն փորձի պէտք աւելին տակաւին: Գոքինիոյ և Սինկրուի մասնաճիւղերը բնիչանուց արժանաւոր լաւ էին իրենց խաղարկու-թեան մէջ:

Երկրորդ մրցումները տեղի ունեցան Նոր Ֆալի-բոյի դաշտին վրայ 16 Մայիս, 926 կերակի օր, ա-ռաւօտուն ժամը 9ին, Գոքինիոյ և Լիւրազմայի մաս-նաճիւղերուն միջեւ: Գոքինիոյ խումբը յաղթական ելաւ 1ի զէմ 2ով:

ԱՐՇԱԿԱՆՔ ՄԸ ԴԷՊԻ ԿԵՍԱՐԵԱՆԻ

21 Մայիս սկսու տական յանձնաժողովի հերթա-կան նիստին մէջ որոշուեցաւ Հ. Մ. Բ. Մ. և չորս Մ—ծիւղերու ընդհ. արշաւ մը. 30 Մայիս 926 կի-րակի օր զէպի կեսարեանի:

Որոշեալ թուականին սկսուտները համախմբը-ւած էին Սինկրուի կողմը, ժամը 11ին, ուրկէ խումբը խումբ ճամբայ ելլելով, գիշերուան ժամը 12ին հա-սան կեսարեանի կոչուած վայրը:

Տրուած առաջին հրամանին համաձայն իւրա-քանչիւր խումբ արդէն իրեն համար սահմանուած տեղը զբաւած էր ու երկրորդ հրամանով կէս ժամ հանգիստ արուեցաւ, ուրկէ վերջ քունի փողը հնչեց:

Արշալոյսին հետ զարթնումի փողը հնչել սկը-սաւ, ու լուր արիները ուր-իս զուարթ լուացուե-լով իրարու առաւօտուան ողջունը կուտային. թէ՛ յետոյ սկսելով բանակատեղիի և անհատական մաք-րութեան: Ասկէ վերջ տեղի ունեցաւ աղօթք և հինգ վայրկեան ետքն ալ շուէտական մար-զանքներ և սկսուտական զանազան խաղեր:

Ճիշտ 11.30ին ճաշի պատրաստութիւնը սկսաւ, ժամը 1ին քունի փողը հնչեց, երկու ժամ տեւող քունէ մը վերջ, փողի փորձերը սկսան որ տեւեց 3½ ժամ. որմէ յետոյ ամբողջ խումբերը շարժման մէջ դրուեցան. կատարուեցան լեռնային արշաւ-ներ, հետախուզութեան փորձեր, դրօշակախօսու-թիւններ, կարմիր խաչի փորձեր, վտանգի պարա-զային օդնութեան հասնելու վարժութիւններ:

Կէս ժամ զաղարէ վերջ վերադարձի պատրաստու-թիւնը սկսաւ ժամը ճիշտ 6,30ին, տրուած հրա-մանին վրայ, ընդհ. հաւաքումը տեղի ունեցաւ ֆէմրվայրին մէջ:

Հաճելի էր հետեւիլ մասնաւորապէս հելլադայի մայրաքաղաքի՝ Աթէնքի լայն ու փարթամ պողո-տաներին անցնողամրցող հայ արիւնքու տողանցքին որոնք իրենց փողով ոտքի հանած էին հայ և յայն խուռներամ հասարակութիւնը:

ՍԿԱՌԻՏ ՏԵՏԷ

ՄԱՐԶԱՏԵՐԱՐ

ԱՇՈՏ ՆՈՐԷՆ ՅԱՂԹԱԿԱՆ

Պաքըր քեօյի Օդանաւի բնկերութեան կողմէ վելի եֆէնտիի մարզարանին մէջ կազմակերպուած հեղեղանի մրցման մասնակցեցաւ նաև Աշոտ Մա-միկոնեան և 12 քիլօմէթր մրցումէն առաջին ելաւ ստանալով արժէքաւոր բաժակ մը, զոր անձամբ յանձնեց ֆէօթասիոյ երեսփոխան և Օդանաւի բն-կերակցութեան կեդրոնի անդամներէն Հաքիմ Ռիզա պէյ:

ԲԱՐԻՉԻ Հ. Մ. Ը. Մ. Ը ՅԱՂԹԵՑ

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՌԷՏ ՍԹԱՐ ԽՈՒՄԻՆ

Անցեալ կիրակի Բարիզի Հ. Մ. Ը. Մ. և Ֆրան-սիոյի խումբը կարեւոր մրցում մը կատարած է 7 անգամ Բարիզի և 3 անգամ Ֆրանսայի ախոյեան եղած նշանաւոր ՌէտՍթար խումբին հետ և 1ի զէմ 3 կօլերով յաղթած է անոր: Ճերմակ Սասանաճի-րու (Հ. Մ. Ը. Մ. և այս անունը կուտան Ֆրանսայի մէջ) այս յաղթանակը ֆրանսական թերթերու մէջ տեղի տուած է լաւ գնահատութիւններու:

ՄԱՐՄՆԱՄԱՐԶԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐ

ԱՂԷՔՍԱՆԴՐԻՈՅ ՄԷՋ

Ապրիլի վերջերը եգիպտոսի Միջազգային ընդհ. ախոյանութեան մրցումներ կատարուեցան մարզա-կան բոլոր ճիւղերուն համար Շաղիի Աթատին մէջ: Պ. Գ. Տէր Սիմոնեան կրկին անգամ ծանրութիւն նետելու մէջ առաջին ելաւ:

ΔΙΕΘΘΥΝΤΗΣ-ΥΠΕΘΘΥΝΟΣ
ΑΡΑΚΕΛ ΠΕΤΡΟΣΣ ΑΝ
NOR SEROUNTE
Revue Illustrée
Organe de l'Union Armenienne
de Culture Physique et de Scoutisme
Adresse. A. BEDROSSIAN
Poste Restante, le Pirée (Grèce)

Խ Մ Բ Ա Գ Ր Ա Կ Ա Ն Կ Ա Ջ Մ

Ա. բոցասէր՝ Ա. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ
վարի՝ Ս. ՏՍՄԼԱՄԱՆԱՆ
խմբագիր՝ Ա. Ա. ՅԱՆՈՐԵԱՆ

ՏՊԱԳՐ. "ԿԻԹԷՄՊԵՐԿ,"
Կ. Ն. ՄԱԳԱՍՃԵԱՆ

THE ROYAL MAIL LINE
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՄԵՆԱՄԵԾ ԺՈԳԵՆԱԻԱՅԻՆ ԸՆԿ,
ՀԻՒՍ. ԵՒ ՀԱՐ. ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ
Տոմսակներու եւ զանազան տեղեկութեանց հաւաք դիմելդ.
ՄԵՂԱՐՈՆ ՎԱԹԻ
Թիւ 1 - 7 - 9
ՔՈՒՆԱՍՏԱՆԻ
Ընդի. գործակալութեան
ԲԻՐԷՍ

S. Գարապաթիս եւ Յարէթեան եղբարք

Ամէն տեսակ «սօր»ի վեարբերայ առարկաներ
ՄԹՕԱ. ՅԷՔՍԻ, ԱԹԷՆՔ

Տօքթ. Ե. ԱՐՇԱԿՈՒՆԻ
ՎԻՐԱԲՈՅԺ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
Վ Կ Ա Յ Ե Ա Ղ Ա Մ Ե Ր Ի Կ Ե Ա Ն Հ Ա Մ Ա Ղ Ս Ա Ր Ա Ն Է Ն
ԱԿՈՒՆԵՐՈՒ ԵՒ ԲԵՐԱՆԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ ԴԱՐՄԱՆՈՒՄ
Հասցէ.— Օտոս Անարդիօն թիւ 20, Գոգինեա (ինքնաշարժներու
ճամբուն վրայ, Յունաց գերեզմանատան դիմաց):

 Ակուայէ տառապողներ, դիմեցէք

Տօքթ. Գրիգորեանի 8 Էվրիքիտու փողոց

ԿԱՐԴԱՑԷՔ ԵՒ ՏԱՐԱԾԵՑԷՔ

“ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ”Ը

Ամէն Սկսուտի, Մարզիկի և Հ. Մ. Ը. Մ. ի անդամներու պարտականութիւնն է կարգալ և տարածել «ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ»ը:

Ամէն հայ որ կը սիրէ իր ազգը, կը գուրգուրայ երիտասարդ սերունդին վրայ պէտք է անպայման կարգայ «ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ»ը և տարածէ:

Հայ ժողովուրդի փրկութեան միակ ապաւէնը հայ նոր սերունդի դաստիարակութեան գործը լաւագոյն հիմներու վրայ դնելն է: Իսկ հայ նոր սերունդին փրկութեան գործին ծառայելու միջոցը Հ. Մ. Ը. Մ. ը զարգացնել և անոր պարբերաթերթ «ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴ»ը ամեն տեղ տարածելու աշխատին է:

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	ՏԱՐԵԿԱՆ	ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ
Աթէնք և շրջականեր	60 տրխ.	35 տրխ.
Յունաստան	75 »	40 »
Ամերիկա	1.50 տոլար	0.90 տոլար
Մնացեալ երկիրներ	7 շիլին	4 շիլին

ԹԵՐԹԻՆ ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ԲԱՑԱՐՁԱԿԱՊԷՍ ԿԱՆԵԻԿ Է

ԳԻՆ՝ 5 ՑԻԱԹԱՅԻ